

Урок 27

Тема. Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Мауглі». Історія хлопчика, якого виховали тварини, його дружба з ними.

Мета уроку (розвиток компетентностей). *Ключових:* усно тлумачити факти, висловлювати думки, почуття, погляди; читати і сприймати на слух тексти іноземною мовою за умови вивчення відповідної мови в ЗО; установлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; визначати проблематику твору; формувати навички висловлюватися на тему «Значення місця людини у природі»; користуватися різними джерелами довідкової інформації (словники, онлайн-ресурси тощо).

Предметних: знання цікавих фактів із життя і творчості Редьярда Кіплінга, знання й розуміння медіатору й художнього твору; уміння розпізнавати певні мовні особливості перекладу, відповідати на питання до твору.

Очікувані результати: учень/учениця висловлює власну думку про автора твору; висловлює своє ставлення до автора та головного героя «Мауглі»; читає матеріал підручника, формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; виразно читає вголос, «ланцюжком», в особах; переказує; описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів Редьярда Кіплінга; бере участь у дискусії щодо переглянутого відеосюжету.

Обладнання: підручники, зошити, мапа світу, ПК, мультимедійна презентація за темою уроку, портрет письменника, виставка різних видань творів Р.Кіплінга, світлина скульптури Ванесси Марстон «Р.Кіплінг із своїми героями», словники, мобільний телефон.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Епіграф уроку.

Подорожі навчають більше, ніж будь-що інше.

*Іноді один день, проведений в інших місцях,
дає більше, ніж десять років життя вдома*

Анатоль Франс

Перебіг уроку

I. Встановлення емоційного зв'язку.

Слово вчителя. Надворі справжня зима: холодно, морозно, сніжно. А нам потрібно сьогодні помандрувати у теплі краї. Для цього проведемо паралелі. Спробуємо знайти художні антонімічні пари до «зимових» слів. Наприклад, зима – літо, холодно – тепло... (*Сніг – квіти, мороз – жара, лід – море, сніжинка – проміння*).

II. Актуалізація суб'єктивного досвіду учнів.

Рольова гра «Упізнай твір». Пригадайте, які твори ми читали у минулому семестрі на уроках зарубіжної літератури. Підказки – це малюнки мультимедійної презентації. (*«Лані Метелиця», «Хлопчик-зірка», «Снігова королева»*).

- Подумайте, яке слово могло б об'єднувати ці твори (*Зима, казка тощо*). Чому?

- Про що ці твори? (*Про боротьбу добра зі злом, про змагання темних і світлих сил*).

- Хто, найчастіше є героями прочитаних творів? (*Прості бідні люди, часто діти*).

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності.

Бесіда за епіграфом уроку.

- Прочитайте епіграф. Подумайте, чи багато може дізнатися людина, подорожуючи?

- Чи можуть мандрі замінити книгу? (*Мандрівки – це добре, Але погодьтесь, що лише коли ти прочитаєш інформацію про те чи інше місце, лише тоді розумієш той світ, у який попадеши під час подорожі*).

- Який спосіб пізнання інформації є дешевшим і безпечнішим? (*Звичайно, зручніше інформацію прочитати. Не думаю, що слід наражати себе на небезпеку (наприклад, якщо в країні, яку ви хочете відвідати, війна)*).

- Тож, справді, книгу не замінить ніщо. А коли людина начитана, розумна, комунікабельна, то і подорожувати їй легше, і орієнтуватися у чужій країні простіше.

IV. Оголошення теми уроку. Цілевизначення і планування.

- Як ви вже зрозуміли, сьогодні мова піде про подорожі та пригоди. Тому саме такі рядочки обрали девізом життєвого шляху Р.Кіплінга, автора твору «Мауглі». Дізнаємося більше про історію хлопчика, якого виховали тварини, та його дружбу з ними.

V. Опрацювання навчального матеріалу.

Словникова робота. Робота зі словниками.

- Чому саме слово «пілігрим» починає слайд із життєвими фактами Р.Кіплінга? Що означає це слово? Скористайтеся тлумачним чи словником іншомовних слів. Запишіть трактування у зошити. (*Пілігрим – мандрівник; той, хто мандрує, подорожує; мандрівець, подорожній, подорожанин, подорожник, вояжер, пілігрим, вандрівець*).

- У віці 27 років Редьярд Кіплінг залишає Англію і подорожує Південною Африкою, Австралією, Новою Зеландією, Японією.

Робота за підручником (с.89) та за мапою світу. Опрацюйте матеріал про письменника. Відшукайте на карті світу місця, які пов'язані із біографією Редьярда Кіплінга.

Рольова гра «Інтерв'ю із наймолодшим Нобелівським лауреатом з літератури».

- Є надзвичайно важлива дата у житті письменника. Саме Р.Кіплінга вважають наймолодшим лауреатом Нобелівської премії з літератури. Зверніть увагу на монітори. Ви маєте можливість побачити церемонію нагородження лауреатів та портрет Альфреда Нобеля.

Учитель-журналіст спілкується із Р. Кіплінгом за допомогою мобільного телефону. Відповіді на запитання (записані раніше) звучать із комп'ютера або як звук із телефону.

Учитель ЗЛ. Мені вдалося знайти в Інтернеті номер мобільного телефону англійського письменника і зараз ми матимете нагоду поспілкуватися із Редьярдом Кіплінгом. Звісно, скористаємося комп'ютерними технологіями і попросимо у перекладачі вчителя англійської мови. Запитайте, будь ласка, сера Кіплінга, чи пам'ятає він, якими були хвилини радості на вручення премію. Які нагороди письменник тоді ще отримав?

Учитель англійської мови (умовно набирає номер телефону. Чути гудки). Hello! Good morning, sir! Ukrainians, grown-ups and children, always enjoyed adventures of animals – the heroes of your books. We congratulate you Rudyard, on the anniversary of delivering the most honoured world reward. Do you remember how it was? What rewards did you get? (*Алло! Доброго дня, сер! Українці, як дорослі так і діти, завжди захоплювалися пригодами тварин – героями Ваших книг. Ми вітаємо Вас врученням найпочеснішої премії світу. Чи пам'ятаєте, як усе відбувалося? Які нагороди Вам вручали?*)

Р. Кіплінг (запис англійського тексту звучить із комп'ютера.) I am very glad for your calling from Ukraine. Sure, I remember how it was. I got the golden medal, cash prize and diploma.

Учитель англійської мови. Кіплінг дуже радий дзвінку з України. Звичайно, він пам'ятає, як усе це було. Тоді йому вручали золоту медаль, грошову винагороду та диплом.

Учитель ЗЛ. П'ятикласникам важко зрозуміти, чому, народившись у Індії, Кіплінг славу здобув як англійський письменник?

Учитель англійської мови. Tell us, please, you were born in India, why did you become one of the most famous British writers?

Р.Кіплінг. At that time India was the colony of British empire. My parents lived in Bombei where I was born. I like this country very much. India itself became the source of inspiration of my works.

Учитель англійської мови. Індія на той час була колонією величезної Британської імперії. Мої батьки жили в Бомбеї, де я й народився. Дуже люблю цю країну. Саме Індія стала джерелом натхнення для моїх творів.

Учитель ЗЛ. Чи пам'ятає письменник, про що був перший твір для дітей?

Учитель англійської мови. Do you remember what was your first work for children about?

Р.Кіплінг. Sure, I remember this book. It was the story «Brave Navigators» about a brave man who fights with all the difficulties of life.

Учитель англійської мови. Звичайно, Дж.Р.Кіплінг говорить, що пам'ятає цей твір Це була повість «Відважні мореплавці» про мужню людину, яка переборює усі труднощі життя.

Учитель ЗЛ. Запитайте, будь ласка, сера Кіплінга, якою, на його думку, має бути людина?

Учитель англійської мови. How do you think, what kind of person must be a man?

Р.Кіплінг. I think, first of all, a man must be a Man.

Учитель англійської мови. Кіплінг вважає, що людина, перш за все, має бути Людиною!

Учитель ЗЛ. Дякуємо за цікаву та повчальну розмову. До зустрічі у нових книгах!

Учитель англійської мови. - Good bye, Rudyard. Thanks for your interesting conversation.

Р.Кіплінг. I was very glad to talk with you.

Учитель англійської мови. Письменник теж радий спілкуванню з українцями.

Огляд виставки творів письменника, робота за світлиною скульптури Ванесси Марстон «Р.Кіплінг із своїми героями», опрацювання матеріалів підручника (с.89-90).

Перегляд мультфільму (сюжет «Шер-Хан і Людське дитинча»). Переглядаючи мультфільм, спробуємо простежити за тим, чи вдалося режисерам передати напружений сюжет зачину твору, а також особливу увагу зверніть на музичне оформлення.

Вибіркове читання твору. Розділ «Брати Мауглі».

- Де відбуваються події твору «Мауглі»? Із ким читач знайомиться на початку твору?

- Як ставиться до шакала Табакі?

- Хто такий Шер-Хан?

- Яку новину-плітку приніс Батькові та Матері Вовкам Табакі?

- Що привернуло увагу Батька-Вовка і матері Вовчиці? Зачитайте із підручників цей епізод. («У куцах щось стиха зашелестіло»).

- Знайдіть опис людського дитинчати. Що у ньому вас здивувало? («Просто перед ними, вхопившись за низьку гілочку, стояла гола смаглява дитина...»).

- Чому Шер-Хан незадоволений полюванням?

VI. Руханка.

VII. Рефлексивно-оцінювальний етап.

Читаємо мовою героїв (с. 93-94). Читання в дійових особах епізоду «Рада». Учитель роздає маски героїв твору. Також звертає увагу на інтонацію героїв, їхню поведінку.

- Отож, людське дитинча буде рости серед тварин Джунглів, бо за нього заступилася Мати і Батько Вовки. Та цього замало, щоби спокійно рости і набиратися сил у країні звірів. Яка нова небезпека чатує на маленького Мауглі, ви дізнаєтесь, прочитавши в дійових особах розділ «Рада».

Метод «Мікрофон». Використовуючи мікрофон, учитель веде бесіду з учнями.

- Скажіть, будь ласка, у чому полягала діяльність Племінної Ради?

- Хто врятував життя Мауглі цього разу?

- Чому Багіра заступилася за Мауглі?

- Які звірі були лідерами в Джунглях? Чому?

- Як вирішилася доля Мауглі?

- Подумайте, яка роль Мауглі у Джунглях? Чи зможе, на вашу думку, вижити Мауглі у Джунглях і залишитися людиною?

- А чим відрізняється людина від тварини?

- Із яких епізодів на початку твору видно, що Мауглі має інстинкти людські, а не тваринні?

- Що із біографії англійського письменника вам запам'яталося найбільше?

- Яким ви уявляєте Р.Кіплінга?

- Чого прагне навчити свого читача письменник?

- Якою бачить справжню людину Р. Кіплінг? Пригадайте телефонну розмову. (Як говорив Р.Кіплінг під час телефонної розмови, людина повинна бути Людиною з великої літери. Тобто вбирати і розвивати у собі лише позитивні риси характеру, жити за християнськими нормами моралі, де б вона не перебувала).

VIII. Інструктаж до виконання домашнього завдання (підручник Ю.І.Ковбасенка, Л.В.Ковбасенко, С.О.Дячок. Зарубіжна література. 5 клас. Київ : «Літера ЛТД». 2022. с.90).